

Sažetak Godišnjeg izvješća o provedbi za 2014. i 2015. godinu

Prvo Godišnje izvješće o provedbi (dalje u tekstu: GIP) Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ izvještava o napretku ostvarenom u 2014. i 2015. godini. Izvještaj je pripremljen u skladu s člankom 50. Uredbe (EU) 1303/2013 od 17. prosinca 2013.¹

GIP za 2014. i 2015. godinu obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2015. godine. Svrha GIP-a jest pružiti sveobuhvatan pregled provedbe Operativnog programa "Konkurentnost i kohezija" (dalje u tekstu: OPKK).

OPKK je programski dokument pripremljen za korištenje Europskog fonda za regionalni razvoj (dalje u tekstu: EFRR) i Kohezijskog fonda (dalje u tekstu: KF)

ukupne vrijednosti 8,095 milijardi eura

(od čega 6,88 milijardi eura Europskih strukturnih i investicijskih fondova; dalje u tekstu: ESIF), a pripremljen je u skladu s prioritetima iz Partnerskog sporazuma.

Izvješće daje ključne informacije o napretku u provedbi Operativnog programa, uključujući informacije o financijskim instrumentima, provedenim vrednovanjima, ispunjenju ex ante uvjeta, velikim projektima te aktivnostima informiranja i komunikacije. Pregled napretka u ostvarenju financijskih i fizičkih pokazatelja dan je na razini prioriternih osi (dalje u tekstu: PO) te na razini specifičnih ciljeva (dalje u tekstu: SC). Kod preračunavanja iznosa valuta (iz kune u eure i obrnuto) korišten je tečaj 1 € = 7,6 kn.

Tijekom 2014. godine aktivnosti su bile usmjerene na programiranje Operativnog programa, što je bilo organizirano preko Tematskih radnih skupina, a uspješno je rezultiralo odobrenjem OPKK-a u prosincu 2014. godine.

Nakon usvajanja OPKK-a, u 2015. glavne aktivnosti u provedbi programa odnosile su se na pripremu programskih dodataka, pripremu i usvajanje kriterija i pripadajućih metodologija odabira te pripremu natječajne dokumentacije i pokretanje prvih postupaka dodjele bespovratnih sredstava.

Također, tijekom 2014. i 2015. godine provodile su se i pripreme aktivnosti za određivanje institucija za upravljanje i provedbu operativnih programa financiranih iz ESIF-a u programskom razdoblju 2014.-2020. U drugoj polovici 2015. godine nastavilo se s provedbom aktivnosti nužnih za akreditaciju sustava upravljanja i kontrole OPKK-a, a završetak cijelog postupka očekuje se krajem travnja 2016. godine.

[Odbor za praćenje OPKK](#) (OzP) programa osnovan je 18. prosinca 2014. godine. Odbor se sastoji od 71 člana, od čega su 63 člana s pravom glasa.

U izvještajnom razdoblju održano je 5 sjednica OzP-a te je provedeno 7 postupaka pisanog odlučivanja.

Posrednička tijela (PT) i Upravljačko tijelo (UT) pripremili su, a OzP raspravio i odobrio:

- [Kriterije i pripadajuće metodologije za odabir operacija](#)

¹ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013.)

- [Komunikacijsku strategiju i Komunikacijski plan Operativnog programa "Konkurentnost i kohezija 2014.-2020."](#)
- [Godišnji komunikacijski plan za 2016. godinu](#)

Također, prije pokretanja prvog postupka dodjele iz Prioritetne osi (dalje u tekst: PO) 10 Tehnička pomoć, OzP-u je predstavljena Metodologija raspodjele i pregled uvjeta prihvatljivosti za SC-ove navedene PO, a na posljednjoj sjednici, održanoj u prosincu 2015., predstavljen je [Plan vrednovanja OPKK](#) (kasnije usvojen 8. postupkom pisanog odlučivanja u siječnju 2016. godine).

Tijekom 2015. godine **pokrenuto je 13 postupaka** dodjele

ukupne vrijednosti 555,49 milijuna eura bespovratnih sredstava.

Temeljem pokrenutih postupaka dodjele sklopljeno je 28 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, od čega 2 u PO 3, 11 u PO 4 te 15 u PO 10. Ukupna vrijednost sklopljenih ugovora iznosi 115,59 milijuna eura, što čini 1,43 % ukupno dodijeljenih sredstava za OPKK. Od ukupno ugovorenih sredstava 97,37 milijuna eura čine bespovratna sredstva.

Budući da su sva ugovaranja izvršena krajem godine, tijekom 2015. godine izvršeno je samo jedno plaćanje prema korisnicima u iznosu od 0,24 milijuna eura.

U 2015. godini EK nisu podnesene Izjave o izdacima/Zahtjevi za plaćanje odnosno nije bilo ovjeravanja sredstava.

EK je u 2014. i 2015. godini izvršila plaćanje početnog predfinanciranja

u ukupnom iznosu od 129,36 milijuna.

Na središnjoj stranici europskih strukturnih investicijskih fondova Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u svojstvu Upravljačkog tijela za Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. objavljuje [Indikativni godišnji plan objave poziva na dostavu projektnih prijedloga](#) u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020., s ciljem obavještanja javnosti i omogućavanja pravovremene pripreme projektnih prijedloga potencijalnih prijavitelja. Redovito se objavljuju i informacije koje se odnose na [najave i objave natječaja](#) dok se popis ugovorenih operacija nalazi na poveznici <http://www.strukturnifondovi.hr/popisi-operacija>.

I Provedba Prioritetne osi I Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija

U okviru PO-a I tijekom izvještajnog razdoblja pokrenuta su 2 postupka dodjele ukupne vrijednosti 18,2 milijuna eura bespovratnih sredstava: Strateški projekt za podršku inicijativa klastera konkurentnosti i Strateški projekt za podršku uspostavi Inovacijske mreže za industriju i tematskih inovacijskih platformi.

U izvještajnom razdoblju nije bilo ugovaranja te slijedom navedenog niti napretka vezano uz ispunjenje financijskih i fizičkih pokazatelja.

Zabilježena su kašnjenja u pokretanju postupaka dodjele slijedom odluke da se postupci dodjele neće pokretati prije usvajanja Strategije pametne specijalizacije, koja je krajem 2015. bila u visokom stupnju

dovršenosti. Tijekom 2015. pripremana je natječajna dokumentacija za pozive na dostavu projektnih prijedloga koji će se pokretati u predstojećem razdoblju.

Za veliki projekt Centar kompetencije za translacijsku medicinu Dječje bolnice Srebrnjak izrađen je idejni projekt i ishodena građevinska dozvola. Studija izvedivosti je izrađena a *Completion note* Jaspers stručnjaka očekuje se u 3. tromjesečju 2016.

Izrada cjelokupne projektne dokumentacije za projekt Otvorene znanstvene infrastrukturne platforme za inovativne primjene u gospodarstvu i društvu – O–ZIP planira se tek u 2017./2018.

2 Provedba Prioritetne osi 2 Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija

U izvještajnom razdoblju nije bilo objavljenih postupaka dodjele u okviru PO-a 2 te slijedom navedenog niti napretka vezano uz ispunjenje financijskih i fizičkih pokazatelja.

Intenzivno se radilo na pripremi kriterija odabira i pripadajuće metodologije te na pripremi dokumentacije za planirane postupke dodjele koji se planiraju pokretati u predstojećem razdoblju.

3 Provedba prioritetne osi 3 Poslovna konkurentnost

U okviru PO-a 3 tijekom izvještajnog razdoblja objavljena su 4 postupka dodjele ukupne vrijednosti 190 milijuna eura bespovratnih sredstava, a krajem 2015. godine ugovorena su 2 projekta ukupne vrijednosti 2,25 milijuna eura, oba temeljem Poziva na dostavu projektnih prijedloga „Izgradnja proizvodnih kapaciteta MSP i ulaganje u opremu“. Na iskustvu prvih postupaka dodjele, planirano je uvođenje pojednostavljenja i ubrzanja postupka odabira te ublažavanja zahtjevnosti provjera projektnih prijedloga u fazama zaprimanja, registracije i administrativne provjere.

4 Provedba prioritetne osi 4 Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije

U okviru PO-a 4 tijekom izvještajnog razdoblja objavljena su 2 postupka dodjele ukupne vrijednosti 7,17 milijuna eura bespovratnih sredstava, a ugovoreno je 11 projekata ukupne vrijednosti 1,14 milijuna eura. Također, doneseno je ukupno 38 odluka o financiranju ukupne vrijednosti 2,91 milijuna eura, a zbog velikog broja pristiglih projektnih prijedloga u prosincu 2015. je privremeno obustavljeno zaprimanje novih projektnih prijava za oba postupka dodjele, kada je zahtijevani iznos zaprimljenih projektnih prijedloga dosegnu 200% ukupno raspoloživog iznosa, odnosno kada je postalo razvidno da zaprimljene prijave konzumiraju dostupna sredstva.

Na iskustvu prvih postupaka dodjele planirano je ublažavanja zahtjevnosti provjera projektnih prijedloga u fazi administrativne provjere (ubuduće će biti omogućena naknadna dostava/dopuna dokumentacije), planira se povećanje stope EU sufinanciranja naročito za javne zgrade jer javni korisnici nisu u mogućnosti osigurati veće sufinanciranje a veliki interes prijavitelja ukazao je na potrebu za osiguranjem dodatnih sredstva.

5 Provedba prioritetne osi 5 Klimatske promjene i upravljanje rizicima

U okviru SC-a 5a1 i 5b1 u izvještajnom razdoblju nije bilo ugovaranja te slijedom navedenog niti napretka vezano uz ispunjenje financijskih i fizičkih pokazatelja, već su aktivnosti bile usmjerene na pripremu kriterija za odabir operacija i pripadajućih metodologija te dokumentacije za postupke dodjele koji se planiraju pokrenuti u predstojećem razdoblju, uključujući za strateške projekte.

6 Provedba prioritetne osi 6 Zaštita okoliša i održivost resursa

U okviru PO 6 usvojeni su prema planu specifični kriteriji odabira i pripadajuća metodologija, provodile su se pripremne aktivnosti i nije bilo doprinosa pokazateljima.

Unutar SC-a 6c1 objavljen je poziv Priprema i provedba Integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine, planirane vrijednosti 50 meur.

SC 6e2 a dijelom i SC 6c1 provodit će se kroz ITU mehanizam.

U okviru SC 6e1 se pripremao projekt AIRQ za uspostavu sustava za praćenje i upravljanje kvalitetom zraka u skladu s Direktivom 2008/50/EZ.

Unutar SC 6i1 provodile su se aktivnosti pripreme dokumentacije za projekte CGO, primarno Biljane Donje, Piškornica, Babina gora, Lučino razdolje te Lečevica. Radilo se i na pripremi projekta Bikarac II faza. Izrađena je i studija predizvedivosti za 7 županija Kontinentalne Hrvatske. Pokrenut je I postupak dodjele za projekt Biljane Donje.

U okviru ostalih SC-ova se radilo na pripremi projekata i nije bilo ugovaranja.

U predmetnom sektoru je još uvijek veliki fokus bio na provedbi projekata iz prošlog financijskog razdoblja 2007.-2013. radi maksimalne iskorištenosti sredstava.

7 Provedba prioritetne osi 7 Povezanost i mobilnost

U izvještajnom razdoblju u PO7 nije bilo objavljenih postupaka dodjele, ugovaranja niti napretka vezano uz ispunjenje pokazatelja, međutim intenzivno se radilo na pripremi kriterija odabira i pripadajuće metodologije koji su odobreni od strane Odbora za praćenje OPKK-a.

Održavala se trajna komunikacija i suradnja s korisnicima te su potencijalni prijedlozi projekata za sve SC-ove raspravljani s korisnicima u okviru JASPERS misija, na mjesečnoj razini. Intenzivno se radilo na pripremi velikih projekata. Prvi postupci dodjele planiraju se pokrenuti u 2. tromjesečju 2016. Za projekt Cestovna povezanost s južnom Dalmacijom sljedeći korak je dostava prijave projekta neovisnim stručnjacima za kontrolu kvalitete, koja se planira sredinom 2016. godine.

SC 7ii2 dijelom će se provodi kroz ITU mehanizam.

U svim sektorima nije pripremana konkretna dokumentacija, već su se aktivnosti temeljile na komunikaciji s korisnicima (ponajviše HŽI, HC) radi definiranja statusa pripremljenosti projekata, vremenskog okvira završetka pojedinih studija, okvirnog plana javne nabave, statusa dozvola i studija utjecaja na okoliš, te koordinaciji s dionicima.

U sektoru je još uvijek veliki fokus bio na provedbi projekata iz prošlog financijskog razdoblja 2007.-2013. radi maksimalne iskorištenosti sredstava. Kod projekata koji se planiraju fazirati, značajan napredak ostvaren je na projektu Zračna luka Dubrovnik i Izgradnja željezničke pruge Dugo Selo – Križevci.

8 Provedba prioritetne osi 8 Socijalno uključivanje i zdravlje

U sklopu SC-a 9a1, 9a2, 9a3 i 9a4 tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo ugovaranja te slijedom navedenog niti napretka vezano uz ispunjenje financijskih i fizičkih pokazatelja.

U okviru SC-a 9b1 donesena je Odluka (od 18. veljače 2015. godine) kojom je pet malih gradova, Beli Manastir, Benkovac, Knin, Petrinja i Vukovar, odabrano za pilot gradove.

9 Provedba prioritetne osi 9 Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje

U okviru PO-a 9 tijekom izvještajnog razdoblja prema planu pripremani su kriteriji odabira i pripadajuća metodologija te su pokrenuta 2 postupka dodjele ukupne vrijednosti 152,89 milijuna eura bespovratnih sredstava - Pilot projekt e-Škole: Uspostava sustava razvoja digitalno zrelih škola i Modernizacija, unaprjeđenje i proširenje infrastrukture studentskog smještaja za studente u nepovoljnom položaju.

U sklopu SC-a 10a1, 10a2 i 10a3 u izvještajnom razdoblju nije bilo napretka vezano uz ispunjenje financijskih i fizičkih pokazatelja.

Provedbu pilot-projekta Priprema projektne dokumentacije (prvenstveno studije izvedivosti) za veliki projekt „e-Škole“ UT će započeti u narednom razdoblju, a između ostalog, temeljit će se na rezultatima dobivenima kroz provedbu pilot-projekta Uspostava sustava razvoja digitalno zrelih škola, koji je u tijeku.

10 Provedba prioritetne osi 10 Tehnička pomoć

Za PO 10 Tehnička pomoć ukupno je za sedmogodišnje programsko razdoblje raspoloživo 277,78 milijuna eura.

Dana 25. rujna 2015. godine dovršen je postupak izravne dodjele za Poziv za iskaz interesa za dodjelu bespovratnih sredstava iz Prioritetne osi 10 Tehnička pomoć Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. (KK.10.1.1.01) te je za 15 tijela u sustavu upravljanja i kontrole dodijeljeno ukupno 112,20 milijuna eura. Ovim izravnim postupkom dodjele obuhvaćena su sva tri SC-a u okviru Prioritetne osi 10 Tehnička pomoć.

U 2015. godini u okviru PO 10 isplaćeno je 0,24 milijuna eura.

11 Financijski instrumenti

OPKK predviđa korištenje financijskih instrumenata u okviru PO 1, 2, 3, 4 i 7. Tijekom 2014. i 2015. godine analiza prikladnih načina korištenja financijskih instrumenata izvršena je putem dvije *ex ante* procjene u Republici Hrvatskoj.

Na osnovi zaključaka *ex ante* procjene za PO 3 u izvještajnom razdoblju započete su pripreme za uspostavu financijskih instrumenata koji se odnose na malo i srednje poduzetništvo.

Prvi financijski instrumenti koji se uspostavljaju su dugoročni zajmovi za poduzeća u fazi rasta i ekspanzije (tzv. krediti za rast i razvoj), razvojni zajmovi male vrijednosti (tzv. mali razvojni krediti i mikrokrediti) te jamstva za različite vrste zajmova (koji uključuju subvencije), od kojih će dio obuhvaćati pojedinačna jamstva, a dio portfeljna jamstva. Za ove financijske instrumente Upravljačko tijelo (dalje u tekstu: UT) je započelo postupak izravnog povjeravanja zadataka provedbe Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (HBOR) i Hrvatskoj agenciji za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO),

čiji završetak se očekuje u 2016., pri čemu je njegova dinamika između ostaloga uvjetovana i dinamikom usvajanja odgovarajućih smjernica Europske komisije.

I2 Integrirana teritorijalna ulaganja (ITU)

ITU mehanizam je mehanizam za provedbu aktivnosti održivog urbanog razvoja koje imaju naglašenu teritorijalnu dimenziju u razdoblju 2014. – 2020. godine te omogućava pružanje financijske potpore za provođenje integriranih aktivnosti. Financiranje putem ITU mehanizma moguće je iz sedam prioriternih osi u okviru dva različita operativna programa – OPKK i OPULJP čime je omogućeno financiranje provedbe složenih strategija razvoja urbanih područja.

Putem ITU mehanizma u okviru OPKK-a provodi se, u cijelosti ili djelomično, 5 SC-ova:

- SC 3a2 Omogućavanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva iz PO 3 Poslovna konkurentnost
- SC 4c3 Povećanje učinkovitosti sustava toplinarstva iz PO 4 Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije
- SC 6c1 Povećanje zapošljavanja i turističkih izdataka kroz unaprjeđenje kulturne baštine iz PO 6 Zaštita okoliša i održivost resursa
- SC 6e2 Obnova brownfield lokacija (bivših vojnih i/ili industrijskih područja) unutar ITU-a iz PO 6 Zaštita okoliša i održivost resursa
- SC 7ii2 Povećanje broja putnika u javnom prijevozu iz PO 7 Povezanost i mobilnost

Kandidati za financiranje aktivnosti kroz ITU mehanizam, sukladno Sporazumu o partnerstvu, su sedam najvećih urbanih centara u Republici Hrvatskoj s najvećom koncentracijom stanovništva, odnosno, gradovi koji imaju više od 50.000 stanovnika u centralnim naseljima – Zagreb, Split, Rijeka, Osijek, Slavonski Brod, Zadar i Pula. Gradovi kojima će se u konačnici i dodijeliti sredstva putem ITU mehanizma bit će odabrani temeljem ograničenog poziva čija objava se očekuje u 2016. godini.

Pored navedenog, u fazi pripreme za provedbu ITU mehanizma, MRRFEU je u razdoblju od ožujka do prosinca 2015. godine organizirao 6 koordinacijskih sastanaka s gradovima kandidatima za ITU mehanizam te je pripremao natječajnu dokumentaciju za odabir ITU gradova kao i prijedlog sustava za provedbu ITU mehanizma.

I3 Mjere poduzete radi ispunjavanja ex ante uvjeta

Ex ante uvjetovanosti su preduvjeti za djelotvorno i učinkovito korištenje svih ESI fondova koji su povezani s regulatornim okvirom, politikama, odnosno strategijama te administrativnim kapacitetima. Prilikom pripreme OPKK pripremljen je akcijski plan za osiguranje ispunjavanja ex-ante uvjetovanosti te je on sastavni dio OPKK. U akcijskom planu navedene su aktivnosti koje se moraju poduzeti, rokovi te odgovorne institucije. Krajnji rok za ispunjenje svih ex-ante uvjetovanosti je 31. prosinca 2016. godine, a o napretku u njihovu ispunjenju redovito je izvještavano prema EK putem jednomjesečnih izvješća.

Od usvajanja OPKK do kraja 2015. godine ispunjena je ex-ante uvjetovanost 9.1. Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira politika za smanjenje siromaštva i to u lipnju 2015. godine.